

[Etusivu](#) > ... > [Lainsäädäntö Ja Oikeuskäytäntö](#) > [Kansallinen Lainsäädäntö](#) > Croatia

Sisällön tuottaja:

Kroatia

Kansallinen lainsäädäntö

Kroatia

Kroatian perustuslaki

[Kroatian perustuslaki](#)

Tärkeimmät rikosoikeuden lait

Rikoslaki (virallisen lehden (*Narodne Novine*) nrot [125/11](#), [144/12](#), [56/15](#), [61/15](#), [101/17](#), [118/18](#) ja [126/19](#))

Uusi rikoslaki (*Kazneni zakon*) tuli voimaan 1. tammikuuta 2013. Sillä otettiin käyttöön ankarampia rangaistuksia ja pidempiä vanhentumisaikoja sekä joitakin uusia rikosnimikkeitä, kuten palkanmaksuvelvollisuuden laiminlyönti, holtiton ajotapa ja laittomat rahapelit. Rikoslakiin joulukuussa 2012 tehtyjen muutosten ja täydennysten myötä huumausaineiden hallussapito henkilökohtaiseen käyttöön muuttui rikoksesta rikkeeksi.

Rikoslaki jakautuu yleiseen osaan ja erityiseen osaan:

A) Yleinen osa sisältää säännökset, joita sovelletaan kaikkiin rangaistaviin tekoihin. Niillä säännellään rikosvastuun edellytyksiä, rangaistuksia ja muita rikosoikeudellisia seuraamuksia.

B) Erityisessä osassa kuvataan eri rikokset ja niistä määrättävät rangaistukset, mukaan lukien muualla lainsäädännössä määritellyt rikokset ja niistä määrättävät rangaistukset. Kroatian rikoslaisissa rangaistavia tekoja ovat seuraavat:

- ihmisyyttä ja ihmisarvoa vastaan kohdistuvat rikokset
- henkeen ja ruumiilliseen koskemattomuuteen kohdistuvat rikokset
- ihmisoikeuksiin ja perusvapauksiin kohdistuvat rikokset
- työsuhteisiin ja sosiaalivakuutukseen kohdistuvat rikokset
- henkilökohtaiseen vapauteen kohdistuvat rikokset
- yksityisyyden suojaan kohdistuvat rikokset
- kunniaan ja maineeseen kohdistuvat rikokset
- seksuaaliseen itsemääräämisoikeuteen kohdistuvat rikokset
- lasten seksuaalinen riisto ja hyväksikäyttö
- avioliittoon, perheeseen ja lapsiin kohdistuvat rikokset
- ihmisten terveyteen kohdistuvat rikokset
- ympäristörikokset
- yleisen turvallisuuden vaarantaminen
- liikenneturvallisuuden vaarantaminen
- omaisuusrikokset
- talousrikokset
- tietokonejärjestelmiin, ohjelmiin ja tietoihin kohdistuvat rikokset
- väärentäminen
- immateriaalioikeuksiin kohdistuvat rikokset
- virantoimituksen vastustaminen

- oikeudenkäytön vastustaminen
- yleisen järjestyksen vaarantaminen
- äänioikeuteen kohdistuvat rikokset
- Kroatian tasavallan vastaiset teot
- ulkovaltaan tai kansainväliseen järjestöön kohdistuvat rikokset
- Kroatian armeijan vastaiset teot.

Rikosprosessilaki (*Zakon o kaznenom postupku*; virallisen lehden nrot 152/08, 76/09, 80/11, 91/12 – Kroatian perustuslakituomioistuimen päätös ja määräys, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14, 70/17 ja 126/19)

Rikosprosessilaissa määritellään säännöt, joilla taataan, että viattomia ei tuomita ja että rikoksentehtäjille määrätään rangaistus tai muu seuraamus laissa vahvistetuin edellytyksin ja toimivaltaisessa tuomioistuimessa laillisesti suoritettavan menettelyn mukaisesti.

Rikossyyte voidaan nostaa ja rikosprosessi suorittaa ainoastaan kyseisessä laissa vahvistettujen sääntöjen ja edellytysten mukaisesti.

Rikosprosessilailla seuraavat EU:n säädökset viedään osaksi Kroatian oikeusjärjestelmää:

1. Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/64/EU, annettu 20 päivänä lokakuuta 2010, oikeudesta tulkkaukseen ja käännöksiin rikosoikeudellisissa menettelyissä (EUVL L 280, 26.10.2010, s. 26),
2. Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/36/EU, annettu 5 päivänä huhtikuuta 2011, ihmiskaupan ehkäisemisestä ja torjumisesta sekä ihmiskaupan uhrien suojelemisesta (EUVL L 101, 15.4.2011),
3. Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/93/EU, annettu 13 päivänä joulukuuta 2011, lasten seksuaalisen hyväksikäytön sekä lapsipornografian torjumisesta (EUVL L 335, 17.12.2011),
4. Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2012/13/EU, annettu 22 päivänä toukokuuta 2012, tiedonsaantioikeudesta rikosoikeudellisissa menettelyissä (EUVL L 142, 1.6.2012),
5. Neuvoston puitepäätös 2008/977/YOS, tehty 27 päivänä marraskuuta 2008, rikosasioissa tehtävässä poliisi- ja oikeudellisessa yhteistyössä käsiteltävien henkilötietojen suojaamisesta (EUVL L 350, 30.12.2008),
6. Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2012/29/EU, annettu 25 päivänä lokakuuta 2012, rikoksen uhrien oikeuksia, tukea ja suojelua koskevista vähimmäisvaatimuksista sekä neuvoston puitepäätöksen 2001/220/YOS korvaamisesta (EUVL L 315, 14.11.2012),
7. Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/48/EU, annettu 22 päivänä lokakuuta 2013, oikeudesta käyttää avustajaa rikosoikeudellisissa menettelyissä ja eurooppalaista pidätysmääräystä koskevissa menettelyissä sekä oikeudesta saada tieto vapaudenmenetyksestä ilmoitetuksi kolmannelle osapuolelle ja pitää vapaudenmenetyksen aikana yhteyttä kolmansiin henkilöihin ja konsuliviranomaisiin (EUVL L 294, 6.11.2013),
8. Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/42/EU, annettu 3 päivänä huhtikuuta 2014, rikoksentekevälaineiden ja rikoshyödyn jäädyttämisestä ja menetetyksi tuomitsemisesta Euroopan unionissa (EUVL L 127, 29.4.2014),
9. Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/62/EU, annettu 15 päivänä toukokuuta 2014, euron ja muiden valuuttojen suojaamisesta rahanväärennykseltä rikosoikeuden keinoin ja neuvoston puitepäätöksen 2000/383/YOS korvaamisesta (EUVL L 151, 21.5.2014).
10. Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/343, annettu 9 päivänä maaliskuuta 2016, eräiden syyttömysolettamaan liittyvien näkökohtien ja läsnäoloa oikeudenkäynnissä koskevan oikeuden lujittamisesta rikosoikeudellisissa menettelyissä (EUVL L 65, 11.3.2016).
11. Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/1919, annettu 26 päivänä lokakuuta 2016, oikeusavusta rikosoikeudellisissa menettelyissä epäillyille ja syytetyille henkilöille ja eurooppalaista pidätysmääräystä koskevissa menettelyissä etsityille henkilöille (EUVL L 297, 4.11.2016).

Rikosoikeudenkäynti käynnistyy valtuutetun syyttäjän pyynnöstä.

Viran puolesta käynnistettävissä rikosoikeudellisissa menettelyissä valtuutettuna syyttäjänä toimii syyttäviviranomainen (*državni odvjetnik*) ja asianomistajasyytteen johdosta käynnistettävissä rikosoikeudellisissa menettelyissä syyttäjänä toimii asianomistaja toissijaisen syyteoikeuden käyttäjänä (*privatni tužitelj*). Tietyissä laissa säädettyissä rikoksissa syyttäviviranomainen käynnistää menettelyn ainoastaan uhrin pyynnöstä. Jollei laissa toisin säädetä, syyttäviviranomaisen on käynnistettävä rikosoikeudellinen menettely

tilanteessa, jossa on perusteltu syy epäillä henkilöä sellaisesta rikoksesta, josta menettely käynnistetään viran puolesta, ja edellyttäen, että henkilön asettamiselle syytteen ei ole olemassa oikeudellisia esteitä.

Jos syyttäjäviranomaisella ei ole perusteita käynnistää rikosoikeudellista menettelyä, uhri voi vahinkoa kärsineenä osapuolena ryhtyä ajamaan asiaa kantajan ominaisuudessa rikosprosessilaissa säädetyin ehdoin.

Laki tuomioiden oikeusvaikutuksista, rikosrekisteristä ja rehabilitoinnista (*Zakon o pravnim posljedicama osude, kaznenoj evidenciji i rehabilitaciji*; virallisen lehden nrot 143 /12 ja 105/15).

Tässä laissa säädetään tuomioiden oikeusvaikutuksista, rikosrekisterin järjestämisestä ja pitämisestä, rikosrekisteritietojen saatavuudesta, luovuttamisesta, poistamisesta ja kansainvälisestä vaihdosta sekä rehabilitoinnista.

Laki sisältää säännöksiä, jotka ovat yhdenmukaisia seuraavien EU:n säädösten kanssa:

- neuvoston puitepäättös 2009/315/YOS, tehty 26 päivänä helmikuuta 2009, jäsenvaltioiden välisen rikosrekisteritietojen vaihdon järjestämisestä ja sisällöstä,
- neuvoston päätös 2009/316/YOS, tehty 6 päivänä huhtikuuta 2009, eurooppalaisen rikosrekisteritietojärjestelmän (ECRIS) perustamisesta puitepäättöksen 2009/315/YOS 11 artiklan mukaisesti.

Kroatiassa rikosrekisterin järjestämisestä ja pitämisestä vastaa oikeusministeriö (jäljempänä 'ministeriö'), joka toimii myös keskusviranomaisena rikosrekisteritietojen vaihdossa muiden valtioiden kanssa.

Rikosrekisteriä pidetään luonnollisista henkilöistä ja oikeushenkilöistä, jotka ovat saaneet Kroatiassa lopullisen tuomion rikoksesta. Rikosrekisteriin merkitään myös ne Kroatian kansalaiset ja oikeushenkilöt, joiden kotipaikka on Kroatiassa, jotka ovat saaneet Kroatian ulkopuolella lopullisen tuomion rikoksesta, jos kyseiset tiedot on toimitettu ministeriölle.

Rikosrekisteri sisältää myös luettelon henkilöistä, jotka ovat saaneet lopullisen tuomion lasten seksuaalisesta riistosta ja hyväksikäytöstä sekä muista lain 13 §:n 4 momentissa tarkoitetuista rikoksista.

A) Tärkeimmät siviili-, kaupp- ja hallinto-oikeuden lait

Laki siviilioikeudellisista velvoitteista (*Zakon o obveznim odnosima*; virallisen lehden nrot 35/05, 41/08 ja 125/11)

Tässä laissa määritellään siviilioikeudellisten velvoitteiden perusteet (yleinen osa) sekä sopimukseen perustuvat ja perustumattomat siviilioikeudelliset velvoitteet (erityisosa).

Oikeustoimen osapuolet voivat vapaasti sopia velvoitteistaan, mutta ne eivät saa olla perustuslain, pakottavien oikeussääntöjen ja julkisen moraalin vastaisia.

Laki omistus- ja muista esineoikeuksista (*Zakon o vlasništvu i drugim stvarnim pravima*; virallisen lehden nrot 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 129/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12 ja 152/14)

Tässä laissa säädetään henkilöiden omistusoikeuksista yleisesti. Lain sääntöjä sovelletaan myös erityisen oikeudellisen menettelyn kohteena olevien esineiden omistamiseen, paitsi jos säännöt ovat ristiriidassa kyseisen menettelyn kanssa.

Omistusoikeutta ja omistajia koskevia lain säännöksiä sovelletaan myös kaikkiin muihin esineoikeuksiin, paitsi jos niihin sovelletaan jotain erityislakia tai jos niiden oikeudellinen luonne edellyttää toisin.

Perintölaki (*Zakon o nasljeđivanju*; virallisen lehden nrot 48/03, 163/03 ja 35/05 – Laki siviilioikeudellisista velvoitteista (*Zakon o obveznim odnosima*) ja 127/13)

Tässä laissa säädetään perintöoikeudesta, ja siinä vahvistetaan säännöt, joita tuomioistuinten, muiden viranomaisten ja valtuutettujen henkilöiden on noudatettava perimysasioissa.

Kiinteistörekisterilaki (*Zakon o zemljišnim knjigama*; virallisen lehden nrot [63/19](#))

Tällä lailla säännellään Kroatiassa sijaitsevan kiinteistön oikeudelliseen asemaan liittyviä, oikeustoimien kannalta merkityksellisiä kysymyksiä. Lisäksi siinä säädetään kiinteistö- ja maarekisterin pitotavasta ja -muodosta sellaisten tonttien osalta, joista ei ole olemassa erityissäännöksiä.

Siviiliprosessilaki (*Zakon o parničnom postupku*; virallisen lehden nrot 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 96/08, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11 – konsolidoitu toisinto 25/13 ja 89/14)

Tässä laissa vahvistetaan menettelysäännöt, joita noudattaen tuomioistuimet käsittelevät ja ratkaisevat yksityishenkilöiden perusoikeuksiin ja -velvollisuuksiin tai henkilökohtaisiin suhteisiin ja perhesuhteisiin liittyvät riita-asiat, työ-, kauppa- tai omistusoikeuden piiriin kuuluvat riita-asiat ja muut siviilioikeudelliset riita-asiat, paitsi jos laissa säädetään muusta menettelystä, jota tuomioistuimen on asiassa noudatettava.

Täytäntöönpanolaki (*Ovršni zakon*; virallisen lehden nrot 112/12, 25/13, 93/14, 55/16 ja 73/17)

Tässä laissa vahvistetaan menettelyt, joiden mukaisesti tuomioistuimet ja julkiset notaarit panevat täytäntöön täytäntöönpanoasiakirjaan tai muuhun todistusvoimaiseen asiakirjaan perustuvien saatavien pakkoperinnän (täytäntöönpanomenettely) tai toteuttavat toimenpiteitä saatavien turvaamiseksi (turvaamismenettely), ellei erityislaissa toisin säädetä. Lailla säännellään myös täytäntöönpano- ja turvaamismenettelystä johtuvia aineellisia oikeussuhteita.

B) Tärkeimmät oikeudellista yhteistyötä koskevat lait

Laki kansainvälisestä yksityisoikeudesta (*Zakon o međunarodnom privatnom pravu*; virallisen lehden nro 101/17)

Lailla säädellään

1. kansainvälisen ulottuvuuden omaaviin yksityisoikeudellisiin suhteisiin sovellettavaa oikeutta
2. Kroatian tuomioistuinten ja muiden viranomaisten toimivaltaa edellä 1 kohdassa tarkoitetuissa oikeusasioissa ja menettelysääntöjä
3. ulkomaisten tuomioistuinten päätösten tunnustamista ja täytäntöönpanoa edellä 1 kohdassa tarkoitetuissa oikeusasioissa.

Tarkempia tietoja osoitteessa

<https://pravosudje.gov.hr/pristup-informacijama-6341/zakoni-i-ostali-propisi/zakoni-i-propisi-6354/6354>

[Lisätietoja](#)

■ Päivitetty viimeksi: 01/10/2021

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.